

בעת נאומו של מרדכי אורן ביום שובו למשקי, רשמו במהירות כל מלה שהוציא מפיו. לפתע ניגשה רגה אורן לבעלה, לחשה משהו באזנו. אורן הפסיק את דבריו והור דיע: "אם יש עתונאים כאלו, אני מבקש מהם להתאפק בדברים שאמרת ושהם ביני ובין הקיבוץ."

הכתבים, שהופתעו מהבקשה המזוהה, קיח בליבם כי לא היתה רצינית, חיכו לפי גישה מיוחדת עם אורן לבדו.

במסיבת העתונאים, כעבור שעה, סירב אורן לענות לשאלות, חזר בתקיפות על דרישתו: "לא לפרסם את הפרטים האישיים שהזכרת."

העתונאים היו נבוכים. כל אחד מהם כמ עט והסכים לבקשתו של אורן, אך איש לא היה מוכן להתחייב לשתוק, מחשש פן חברו לא יעמוד בהבטחתו.

שומרים עם אקדחים. היחיד שדיבר גלויות היה אריה נשר, מנהל סניף הארץ בחיפה. התרחה נשר המשופם: "אי אפשר להסתיר דברים שלאף איש שמעו. יש כמ דינה הזאת עדיין חופש עתונות."

גם נסיונות השכנוע של ראש עתונאי חיפה, איש על-המשמר שמואל האוזר, טענו כי אין לאיש רשות לפרסם דברים שאורן אמר בתוך ביתו הפרטי, לא הועילו. ישיבת החירום של העתונאים נסתיימה ללא כל החלטה מחייבת, גרמה להתרחקות מזכיר מרוע: "בפעם הבאה נדע כיצד להתחטס אליכם."

לא היה צורך להמתין לפעם הבאה. בחדר האוכל ניגשו לעתונאים שומרי המשק הגבר תנים, חמושי אקדחים, שאלו בשפה קרירה: "יש לכם עוד מה לעשות כאן?"

למחרת חג השבועות, הופיע נאומו של אורן במלואו בכל העתונאים, כולל על-המשמר. גרמה לכך התקשרות טלפונית, שהתקשרו אנשי מפ"ם כמורע עם מנהיגם הרוחני מאיר יערי במרחביה. הם נועצו בו כיצד לעצור את פירסום דבריו אורן. השיב יערי ברורות: "תנו לאורן לדבר! אפשר לפרסם הכל."

חושיסטאן

שעור לדוגמה

כשמגיעה השעה לטשטש שערווייה, אין מומחה כמו חושי. ובשום פרשה לא הוכיח את כשרונו בצורה כה מבריקה כמו בפרשת זכריה פרייליך, צעיר (35) שוסע חיובים, שהואשם על-ידי בעל קולנוע עצמון בחיפה בקבלת שוחד של 200 ל"י לחודש תמורת זיכרון על ביקורת תשלום המס העירוני על כרטיסים. הרווח המשוער לקולנוע: אלפי לירות.

בימי מערכת-הגילויים הגדולה של העולם הזה, הפך פרייליך לגחלת לזהות. איש לא רצה לנגוע בו. אדם חלש אופי היה זורק אותו הצידה במהירות האפשרית. אך אבא חושי אינו חלש אופי, והוא יריד נאמן לידי דיו ולשותפיו. מאז עברה פרשת פרייליך כמה שלבים מעניינים:

שלב א': העברת הענין לבירור בוועדה ליחסי ציבור, מוסד-טשטוש חושיסטי, ה"עסק נמשך חודשים. נרדם.

שלב ב': ערב הקמת הקואליציה נתעוררה מפ"ם, דרשה את סילוק פרייליך, כדי להוכיח שהודות לה השתנה מהו מאז גילויי העולם הזה. הפשרה: פרייליך נדרש לתבוע את משמיצו, בעל הקולנוע, לדין על הוצאת דיבה.

שלב ג': הנתבע לא הופיע למשפט. המשפט בוטל בשקט. בעל הקולנוע, שהבין מגיין נושבת הרוח, הודיע שלא יתוור על האשמותיו.

שלב ד': מפ"ם התבססה בקואליציה, שוב לא היה לה חשק להסתלק. פשרה נרספת: הענין הועבר לטיפול היועץ המשפטי.

שלב ה': השבוע הודיע פרקליט-מחוז חיפה גבה-הקומה, ליאור רבינוביץ, כי אין חומר מספיק להעמיד את פרייליך לדין. כבר לא היה איכפת לאיש.

בינתיים סולק מן המנגנון העירוני כל מי (המשך בעמוד 12)

(המשך מעמוד 6)

העיוורים, אולם הוא לא היה עיוור למראה ההודמנות. הוא נסע.

בעיניים פקוחות. איש אחד שדבר זה לא מצא חן בעיניו היה יהודה אהרון סוקוליק, גבר גבה-קומה, רוה וסתגפן, המנהל את ענייני שיקום העיוורים במשרד הסעד. סוקוליק, מומחה חתיק עוד מימי המנדט, סבר משום מה שהיה צריך לנסוע מומחה.

איש שני שלא עצם את עיניו היה שרגא קדרי, סגן המנהל הכללי, מחבר הספר בעיניים עצומות. מכטו לא ראה רק את עניין העיוורים, לא נעלמה מעיניו גם העובדה כי בזה אחר זה הוצאו ממשרד-הסעד המזונח רוב המחלקות החשובות, ביניהן:

- אישפוז החולים, שהועבר למשרד-הבריאות.
- הונת היל, שהועברה למשרד-החינוך.
- הסעד המשפטי, שהועבר למשרד המשפטים.

קדר החליט שמשרד הסעד זקוק לסעד דחוף. כצעד ראשון, התפטר החודש באופן הפגנתי ממפלגת הפועל-המזרחי, הודיע ברבים כי המפלגתיות אשמה בהרס משרדו. כך איבדה המפלגה את אחד מאנשי-הרוח האחרונים ששרדו בה.

גברת סימפסית. יתכן שאחד העניינים שלא מצאו חן בעיני בעל בעיניים עצומות היה ענייניה של הגברת סוניה שפירא. גברת סימפסית זו הוצעה על-ידי ברסלע לתפקיד מנהלת המדור לשיקום סוציאלי. לרוע המזל דרשה נציבות המנגנון שתעמוד קודם כל במבחן. ולרוע המזל נכשל במבחן זה.

יצירת יחסים מדיניים תקינים עם גרמניה היא עתה ענין של ימים. הקונסול הישראלי הראשון על אדמת גרמניה כבר נתמנה. אחרי מחיקת החתמת, כל הארצות פרט לגרמניה מן הדרכונים הישראליים, שבוצעה בשקט החודש, נשארו המלים "גרמניה" רק בהיתרי-היציאה. גם שם אפשר עתה למחוק בלי כל קושי.

השערווייה הגדולה ביותר שפרצה איפעם בצמרת המדינה עומדת לפרוץ במשרדי-החוק. אחרי שהפקיד הגבוה, המעורב בדבר, יועמד לדין, לא תהיה אפשרות למנוע פרסום שיספיק לזעזע את הארץ. העבירה היא, הפעם, על רקע מדיני.

מכירת דירתו של לוי אשכול לאוצר עלולה להתבטל. חוגים נרחבים במפא"י מפעילים לחץ על אשכול לביטול העסקה המפוקפקת. בראש מארגני המסע נגד אשכול עומד מזכיר ההסתדרות מרדכי נמיר, ואילו בראש מוסד הביקורת של מפא"י סירב להתערב. גם שר המשפטים, פנחס רוזן, סירב לחוש להגנת אשכול.

עקוב אחרי צעריו הבאים שיעקב שמשון שפירא, ח"כ מפא"י ככנסת שהתפטר אחרי שנתגלה כי כמות גדולה של מניות נפט יקרות הגיעו לידי. שפירא עומד בתפקיד דיפלומטי רשמעלה.

שערווייה אחרת העומדת להסתים בשקט: האוצר יתפטר עתה סופית עם כנופיות בראונשטיין ובנק יפת, יסתפק בקנסות גדולות במסע זה, יסכים לזיכוי כמעט-מוחלט של האשמים. בינתיים מעוניינת קבוצת בראונשטיין ברכישת עתון יומי.

שים לב לגבולות המזרחיים של המדינה. הזעזועים החדשים בירדן עלולים לתת את אותותיהם בהגברת מספר התקריות בגבול זה.

המאמץ האמריקאי העיקרי במרחב עזר עתה לפנות ככיוון להקמת ברית ימית-כנונית (מצרים-איטליה-ספרד). המאמץ נועד להמריץ את גמאל עבד אל-נאצר לנטוש את הקו הניטראליסטי תמורת עזרה אמריקאית מוסווית למאבק שהיחורו של עמי צפון-אפריקה הצרפתית. אמריקה תלחץ גם על בריטניה לפשרה בקפריסין.

הדירה המכורה של אשכול (קומה עדינה משמאל) העסק יבטל?

אלא שברסלע אינו האיש שיתן לנהל פורמלי מאובק לעמוד בדרכו. הוא מצא פתרון נאות לכעיה: המדור לשיקום סוציאלי הפך למרכז עצמאי, הנתמך על-ידי משרד הסעד אך אינו כפוף לנציבות ה"מנגנון".

המנהלת החדשה: גברת סוניה שפירא, בעלת משכורת של דרגה ה'.

עתונות

"תנו לאורן לדבר!"

העתונאים שנכחו בחדר האוכל של מרוע ימאהר שלפני שנתיים פרשו ארבעה פרופ' סורים של האוניברסיטה מן המפלגה, הפכו לאויביה המושבעים. הארבעה: ישעיהו לוי גוביץ (ראש עמוד 3), אברהם הלוי פרנקל, אפרים אורבך וחיים הלל בן-ששון.

לעומת זאת, עלולה מצד רים להפתיע את העולם בקרוב בהודעה רשמית שתהיה מוכנה לכרות שיתוף עם ישראל בתנאי שזו תיסוג לגבולות או"ם ותקבל חזרה מספר ניכר של פליטים.

בינתיים מנסים גורמים שונים לגייס את יוסף פטיח ל"תפקיד שולחן מתווך בין ישראל והערבים, וכמו כן בין צרפת ומצרים. צרפת משתדלת גם להתקרב לברית המועצות כדי להשיג ממנה הבטחה שלא תתמוך במורדים בגלג'יריה.

כמסוך בין מפא"י ושותי פיה הדתיות מסתמן באופק. ביטול חוקי-העזר לאיסור מכירת בשר חזיר על-ידי בית-המשפט העליון, וטעינות הדתיים שקיימת כפייה אנטי-דתית בחינוך, תביא להחרפת היחסים. אולם אין כל חשש שהשרים הדתיים יותרו על בטאותיהם ויפרשו.

אליעזר ליבנה יחזור ל"פעילות ציבורית מוגברת. ח"כ מפא"י שהורחק מאחר שלא הודחה עם הקו הרשמי של המפלגה, ינסה להקים תנועה אנטי-נפולגתית, שמטרתה תהיה סיהור המפלגות וצמצום השפעתן על חיי המדינה. כמה אישים, שפרשו מ"מפלגותיהם השונות, עומדים להצטרף.

מאיר גרוסמן, נציג הצ"כ בהגנת המיכנות, יגיש את ה"פטרון. גרוסמן זכה למקומו בהנהלת הסוכנות רק אחרי מאבק מר בתוך מפ"לגתו, נפגע קשה מן העובדה שבהסכמת הצ"כ נלקח ממנו תיק הכלכלה.

הקואופרטיבים לתחבורה עומדים לדרוש את צמצום תנועת הרכבות, שגרמה להקטנת ניכרת של רווחיהם. ראשי הקואופרטיבים יטענו שאם ימשיכו הנוסעים לנהור לתחנות הרכבת, צפויה התמוטטות לשירותי האוטובוסים.

התנועה הציונית שוב תתנועע. בין היוצאים לחוץ-לארץ לעונה הקרובה של המגבית היהודית המאוחדת: רב'אלוף יעקב זורי, ראש-עיריית ירושלים גרשון אגרון, ח"כ הפועל-המזרחי מיכאל חזני, ח"כ אגודת-ישראל שלמה רולניץ, המזכיר המדיני של ההסתדרות דאובן ברקת.

כן יסע יוסף שפרינצק, בלויית הנשיא הציוני החדש נחום גולדמן, לדרום-אפריקה.

שינוי מוחלט יחול בהרכב נבחרת ישראל לבדורג לקראת משחק עם נבחרת ברית-המועצות במסגרת הגביע העולמי, למרות התערבותם החזקה של האגודות, לאחר שההרכב הנוכחי הכזיב לחלוטין.